انتقاد وزارت اقتصاد از تغییر مکرر رویه‌های ثبت سفارش در وزارت صمت

وزارت اقتصاد طی نامه‌ای به معاون وزیر صمت از تغییرات مکرر ضوابط و مقررات در سامانه جامع تجارت انتقاد کرده است.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، از ابتدای سال جاری تاکنون شکایات متعددی توسط فعالان اقتصادی نسبت به تغییرات مکرر رویه ثبت سفارش واردات در سامانه جامع تجارت ثبت شده است.

سرپرست معاونت سیاست‌گذاری وزارت اقتصاد در نامه به دهقان دهنوی؛ رئیس سازمان توسعه تجارت نوشته است: شکایت‌های متعدد مرتبط با آن سازمان که توسط بخش خصوصی ثبت شده است به شرح زیر است:

تغییرات مکرر رویه ثبت سفارش واردات در سامانه جامع تجارت
عدم امکان ویرایش کامل کد تعرفه در ثبت سفارش
تغییر فرمول محاسبه سهمیه بازرگانان
تغییرات شرایط رفع تعهدات ارزی در سامانه جامع تجارت
تغییرات متعدد در ضوابط ارزی و سهمیه ارزی
تغییر شمولیت ارز صادرات تینر به صورت یکپارچه
سهمیه‌بندی واردات مواد اولیه کارخانه‌های تولید محصولات قهوه
توقف واردات بدون سابقه با سقف ۵۰۰ هزار دلار برای کارت‌های بازرگانی صادرشده بعد از سال ۱۴۰۳
عدم تخصیص ارز ترجیحی به ثبت سفارش‌های کالاهای اساسی دارای قیمت مصوب تنظیم بازار

گفتنی است، بیشترین حجم از منابع ارزی کشور صرف وارداتی می‌شود که در حوزه‌های مرتبط با وزارت صمت است.

از ۳۱ مرداد اجرائی می‌شود

ثبت نشانی در سامانه املاک پیش‌شرط ۵ خدمت بانکی

از ۳۱ مردادماه، پنج خدمت کلیدی بانکی تنها به مشتریانی ارائه می‌شود که نشانی محل سکونت خود را در سامانه ملی املاک و اسکان ثبت و تأیید کرده باشند.

به گزارش خبرگزاری تسنیم، براساس ضرب‌الاجل بانک مرکزی برای شبکه بانکی کشور، ۳۱ مرداد ۱۴۰۴ آخرین فرصت ارائه پنج خدمت بانکی بدون ثبت نشانی در سامانه املاک است.

بعد از این تاریخ، ارائه پنج خدمت مهم بانکی صرفاً به مشتریانی انجام می‌شود که نشانی محل سکونت خود را در سامانه ملی املاک و اسکان ثبت و تأیید کرده باشند.

بر اساس متن این بخشنامه که در ماه‌های قبل از سوی بانک مرکزی به نظام بانکی ابلاغ شده، خدمات مشمول این الزام شامل افتتاح حساب جدید، صدور دسته‌چک، اعطای انواع تسهیلات بانکی، قبول تعهدات و ارائه ابزارهای پرداخت و پذیرش است.

برهمین اساس نیز بانک‌ها پیش از ارائه هر یک از این خدمات باید نشانی اقامتگاه اصلی مشتریان را از سامانه ملی املاک و اسکان وزارت راه و شهرسازی استعلام کنند و تنها در صورت تطابق اطلاعات، مجاز به ادامه فرآیند خواهند بود.

بانک مرکزی هدف اصلی این اقدام را یکپارچه‌سازی داده‌های هویتی و مکانی، جلوگیری از سوءاستفاده‌های بانکی، ارتقای شفافیت مالی و اجرای کامل قوانین مبارزه با پولشویی عنوان می‌کند.

به گفته کارشناسان، عدم وجود پایگاه اطلاعاتی دقیق از نشانی افراد، همواره یکی از چالش‌های نظارتی در شبکه بانکی و نظام مالی کشور بوده است.

با اتصال بانک‌ها به سامانه ملی املاک و اسکان، اطلاعات محل سکونت مشتریان به‌روز و قابل راستی‌آزمایی خواهد بود. امری که می‌تواند از ایجاد حساب‌های بانکی با هویت یا نشانی صوری جلوگیری کند و در شناسایی بهتر مشتریان حقیقی و حقوقی مؤثر باشد.

بانک مرکزی از تمامی بانک‌ها و مؤسسات اعتباری خواسته است با اطلاع‌رسانی گسترده، مشتریان را به ثبت یا اصلاح نشانی خود در سامانه amlak.mrud.ir ترغیب کنند.

برخی بانک‌ها نیز با صدور اطلاعیه‌های رسمی اعلام کرده‌اند که عدم ثبت یا تأیید نشانی در این سامانه به معنی توقف ارائه خدمات بانکی مشمول این طرح خواهد بود.

با اجرای این طرح، انتظار می‌رود در آینده نزدیک، سایر خدمات بانکی نیز مشروط به استعلام اطلاعات از پایگاه‌های ملی شود. موضوعی که به گفته کارشناسان، گامی مهم در جهت هوشمندسازی شبکه بانکی و کاهش فساد اقتصادی است.

جدول نرخ سکه، ارز و بورس

نوع سکه	قیمت بازار (به تومان)
سکه تمام طرح جدید	۸۳/۱۰۰/۰۰۰
سکه تمام طرح قدیم	۷۵/۳۰۰/۰۰۰
نیم سکه	۴۳/۷۰۰/۰۰۰
ربع سکه	۲۵/۴۰۰/۰۰۰
گرمی	۱۴/۵۰۰/۰۰۰
هر گرم طلای ۱۸ عیار	۷/۴۹۳/۵۰۰
نوع ارز	
دلار (توافقی)	۷۱/۵۳۲
یورو (توافقی)	۷۹/۴۱۱
پوند	۹۱/۵۳۲
لیر ترکیه	۱/۷۵۹
درهم امارات	۱۸/۶۷۰
هزار دینار عراق	۴۹/۲۸۸
بورس	
شاخص کل بورس تهران	۲/۵۴۰/۷۶۶
شاخص هموزن	۷۷۸/۱۱۳

واگذاری زمین برای خانه‌سازی گام راهبردی در جهت توانمندسازی اقتصادی مردم

واگذاری زمین به مردم برای خانه‌سازی علاوه‌بر رفع مشکل مسکن، آنها را به لحاظ اقتصادی توانمند می‌کند.

بر اساس اصول ۳، ۳۱ و ۴۳ قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران، تأمین مسکن متناسب با نیاز، حقی بنیادین برای هر فرد و خانواده ایرانی است. اصل ۳۱ به‌صراحت اعلام می‌کند: «داشتن مسکن متناسب با نیاز، حق هر فرد و خانواده ایرانی است و دولت موظف است با رعایت اولویت برای اقشار نیازمندتر، به‌ویژه روستانشینان و کارگران، زمینه اجرای این اصل را فراهم کند.» این اصل بر مالکیت مسکن به‌عنوان یک حق تأکید دارد و مفهوم «تناسب با نیاز» نشان‌دهنده لزوم هماهنگی مسکن با سبک زندگی، فرهنگ و توان مالی شهروندان است.

برمبنای قانون، دولت نقش «زمینه‌ساز» را ایفا می‌کند؛ به این معنا که نه تصدی کامل را به‌عهده دارد و نه کاملا واگذار کرده است. این زمینه‌سازی در سه محور اصلی تعریف می‌شود: ۱. تأمین زمین از طریق دسترسی به زمین که مهم‌ترین گام در توانمندسازی مردم برای ساخت مسکن است. ۲. ارائه خدمات زیربنایی تا بوسیله تأمین زیرساخت‌هایی مانند آب، برق، گاز و راه‌های ارتباطی، امکان سکونت و فعالیت اقتصادی در این مناطق را فراهم کند. ۳. اعطای تسهیلات مالی از طریق ارائه وام‌های کم‌بهره و حمایت‌های مالی برای ساخت مسکن و راه‌اندازی کسب‌وکارهای محلی.

تأمین زمین؛ کار مهم دولت برای مردم

از میان این سه محور، تأمین زمین به‌عنوان پایه‌ای‌ترین گام، نقشی کلیدی دارد. اگر مردم به زمین دسترسی داشته باشند می‌توانند با تکیه بر توان مالی و خلاقیت خود، مسکن و کسب‌وکارهایی متناسب با شرایط محلی ایجاد کنند.

ماده ۵۰ و ۵۱ برنامه پنج‌ساله هفتم پیشرفت نیز دولت را مکلف به واگذاری زمین‌های در اختیار خود به متقاضیان برای کاربری‌های مسکونی و تولیدی کرده است. این سیاست، گامی است در جهت توانمندسازی اقتصادی مردم؛ الگویی که در آن مسکن صرفاً سرپناه نیست بلکه زیرساختی چندمنظوره برای پایداری خانواده، تولید اقتصادی و مقاومت در برابر بحران‌های طبیعی و اجتماعی است. با این کار مردم صاحب خانه و مالکیت می‌شوند و توان اقتصادی پیدا می‌کنند.

ایجاد شهرهای جدید با توجه به هزینه سنگین زیرساخت‌ها، اشتغال و... کاری بس دشوار برای دولت‌هاست اما با توجه به پیشرفت‌های فناورانه در زمینه رفع آلودگی هوا، ترافیک و... افزایش مساحت کلانشهرها (که دارای زیرساخت و اشتغال است) و ساخت خانه‌های یک طبقه در مناطق جدید آنها، دیگر یک معضل محسوب نمی‌شود بلکه موجب رفع تراکم بالا، در هم پیچیدگی ساختمان‌های بلند، آلودگی هوا، ترافیک و... می‌شود.

دولت باید از طرح‌های رویابافانه اجبار مردم به مهاجرت به فلان منطقه کشور دست بردارد و با اعطای زمین مالکیتی به مردم و سپس گرو برداشتن آن در برابر ارائه تسهیلات ساخت، به خانه‌دار شدن، گسترش مالکیت و توانمندی اقتصادی مردم و کاهش تراکم جمعیتی در مناطق متراکم کلان‌شهرها، به‌صورت تدریجی اقدام کند.

ایران، علاوه‌بر تهران؛ ۳۰ مرکز استان و چندین شهر بزرگ ساحلی و غیرساحلی با امکانات زیرساختی دارد. این زیرساخت‌ها با بارگذاری جدید جمعیت باید تقویت شود که هزینه بسیار کمتری نسبت به ایجاد زیرساخت‌های جدید در شهرهای جدید دارد.

می‌توان ۸۰ درصد جمعیت کشور را در حدود ۱۰۰ شهر بزرگ و نیمه بزرگ که مراکز استان‌ها یا شهرهای ساحلی و غیر ساحلی موجود است؛ جای داد. وقتی سیستم اداری، توان تمرکززدایی از تهران به نزدیک‌ترین شهر پایتخت را ندارد؛ صحبت از پراکندن جمعیت در یکهزار شهر و هزاران روستا و کوچ اجباری مردم از تهران، رویابافی است. الان با وجود اینکه فقط ۲۰ درصد جمعیت ایران در روستاها زندگی می‌کنند اما به دلیل کمبود و کوچکی زمین‌های کشاورزی، نرخ بیکاری در روستاها بالاست.

اجرای اثربخش راهبرد واگذاری زمین، مستلزم رویکردی فعالانه از سوی مراجع عالی دولت با به‌کارگیری همه اجزای دولت است نه فقط وزارت راه و شهرسازی. البته وزارت راه و شهرسازی باید بستر واگذاری زمین‌های دولتی با هزینه صفر یا دریافت تدریجی قیمت زمین از مردم، برای احیا و جذب سرمایه‌گذاری مردمی در فرآیند تولید فراهم آورد اما همه اجزای دولت و حاکمیت باید پای کار بیایند؛ حتی تامین زمین.

داده‌های رسمی نشان می‌دهد

آغاز افت فشار در برخی فازهای پارس جنوبی

بررسی‌ها و داده‌های رسمی نشان می‌دهد افت فشار در برخی فازهای میدان مشترک پارس جنوبی آغاز شده و در صورت عدم اجرای بموقع پروژه‌های فشارافزایی، تولید گاز کشور افت سنگینی خواهد داشت.

به گزارش مهر، بررسی‌های میدانی و داده‌های رسمی سال ۱۴۰۴ نشان می‌دهد که افت فشار در برخی از فازهای میدان مشترک پارس جنوبی وارد مرحله‌ای محسوس شده است.

هشدار کارشناسان روشن است که اگر پروژه‌های فشارافزایی بموقع اجرا نشود، ایران طی پنج تا هفت سال آینده ممکن است بخشی عمده از ظرفیت تولید گاز خود را از دست بدهد. این کاهش نه‌تنها امنیت انرژی کشور را تهدید می‌کند، بلکه می‌تواند زمینه‌ساز کمبود شدید برق و افزایش خاموشی‌های برنامه‌ریزی‌شده و حتی گسترده شود.

با آغاز سال ۱۴۰۴، نشانه‌های کاهش فشار مخزن در پارس جنوبی- بزرگ‌ترین میدان گازی جهان - از سطح هشدار عبور کرده و به یک دغدغه ملی بدل شده است.

بر اساس اظهارات مدیرعامل شرکت نفت و گاز پارس، در برخی بلوک‌های این میدان، افت فشار آغاز شده و زمان برای واکنش و اجرای طرح‌های فشارافزایی محدود است.

اهمیت این میدان در تأمین انرژی کشور به حدی است که بیش از ۷۰ درصد گاز ایران، مستقیم یا غیرمستقیم، از آن تأمین می‌شود. گازی که شریان حیاتی تأمین سوخت نیروگاه‌ها، صنایع بزرگ، و مصرف‌کنندگان خانگی را تشکیل می‌دهد.

تاریخچه برداشت از میدان به‌خوبی نشان می‌دهد که انفجار تولید در دو دهه گذشته، با وجود دستاوردهای اقتصادی، هزینه‌ای پنهان نیز داشته که کاهش تدریجی فشار مخزن است.

در صنایع گاز، افت فشار به معنای کاهش سرعت و حجم برداشت و افزایش هزینه‌های تولید است و اگر اقدامات فشارافزایی انجام نشود، مخزن عملاً به سمت افت شدید و بازگشت‌ناپذیر تولید حرکت خواهد کرد.

کارشناسان انرژی بارها تأکید کرده‌اند که حفظ سطح کنونی تولید گاز در ایران بدون اجرای پروژه‌های فشارافزایی تقریباً غیرممکن است. این هشدار زمانی اهمیت دوچندان پیدا می‌کند که بدانیم هر مترمکعب گاز از دست‌رفته، به معنای ظرفیت برقی است که دیگر تولید نخواهد شد و جایگزین آن، جز با سوخت‌های آلاینده و گران، ممکن نیست.

داده‌های نگران‌کننده ۱۴۰۴

بر اساس گزارش رسمی منتشرشده در اردیبهشت‌ماه، اگر هیچ اقدام جدی برای فشارافزایی صورت نگیرد، تولید روزانه پارس جنوبی طی پنج تا هفت سال آینده ممکن است تا ۲۵۰ میلیون مترمکعب کاهش یابد یعنی معادل نزدیک به یک‌سوم تولید فعلی. این کاهش به‌طور مستقیم بر تأمین گاز نیروگاه‌های گازسوز و سیکل ترکیبی اثر گذاشته و احتمال خاموشی‌ها را افزایش می‌دهد.

«حمیدرضا موسوی» کارشناس صنعت گاز و کارشناس ارشد حوزه انرژی، می‌گوید: افت فشار یعنی افت توان تولید برق. کاهش گاز از پارس جنوبی می‌تواند شبکه برق را با کمبود سوخت مواجه کند و این همان جرقه‌ای است که خاموشی‌های گسترده را شعله‌ور خواهد کرد.

به گفته وی کاهش تولید گاز، علاوه‌بر تهدید امنیت برق، زنجیره‌ای از پیامدهای اقتصادی و اجتماعی را به همراه دارد. صنایع بزرگ همچون فولاد و پتروشیمی با کاهش عرضه گاز روبه‌رو خواهند شد، تولید کاهش می‌یابد، اشتغال آسیب می‌بیند و فشار قیمتی بر بازار و مصرف‌کننده نهائی بیشتر خواهد شد. این سناریو می‌تواند نارضایتی اجتماعی و فشار تورمی شدید ایجاد کند.

این کارشناس معتقد است: اگر امروز فشارافزایی را جدی نگیریم، فردا حتی با تزریق بودجه و تلاش فنی، ممکن است نتوانیم کاهش فشار را جبران کنیم. آن زمان، تعطیلی صنایع و نارضایتی اجتماعی دیگر فقط یک احتمال نخواهد بود، بلکه واقعیتی تلخ خواهد شد.

حفظ امنیت انرژی کشور، امروز بیش از هر زمان دیگری نیازمند یک تصمیم ملی است. اجرای یک نقشه راه جامع فشارافزایی با جدول زمانی دقیق، سرمایه‌گذاری کلان (با حضور بخش خصوصی و سرمایه خارجی)، و استفاده از فناوری‌های روز باید در اولویت سیاست‌گذاری قرار گیرد.

جزئیات تعمیر ۳۵ سکوی پارس‌جنوبی در گرمای جنوب

از سوی دیگر این روزها تعمیرات اساسی سکوهای فراساحلی میدان مشترک پارس جنوبی همچنان ادامه دارد تا ۷۰ درصد نیاز گازی کشور تأمین شود.

به گزارش ایلنا، «علیرضا سرمدی» مدیر تولید و عملیات شرکت نفت و گاز پارس، درباره برنامه تعمیرات اساسی سکوهای پارس جنوبی اظهار داشت: طبق روال هر سال تعمیرات در نیمه اول سال اجرا می‌شود، امسال برنامه‌ریزی برای تعمیرات اساسی ۳۵ سکو انجام شده است که از اواخر فروردین‌ماه آغاز شده و تا اواخر مهرماه ادامه دارد.

وی با اشاره به اینکه تاکنون تعمیرات اساسی ۱۶ سکو انجام شده و تعمیرات اساسی باقی سکوها نیز طبق برنامه‌ریزی ابلاغی از سوی وزارت نفت تا آخر مهرماه انجام می‌شود، خاطرنشان کرد: تاکنون ۶۱۵۰ دستور کار در برنامه تعمیرات اساسی امسال به پایان رسیده و مجموعا ۵۴ هزار و ۷۵۹ نفر ساعت کار انجام شده است.

مدیر تولید و عملیات شرکت نفت و گاز پارس با اشاره به چالش‌های انجام عملیات تعمیرات اساسی گفت: تعمیرات اساسی باید در بازه زمانی گرم سال و شرجی بالای فصل تابستان در خلیج‌فارس انجام شود و این شرایط، سختی فعالیت‌های عملیاتی بر روی سکوهای گازی را بیشتر می‌کند، از آن مهم‌تر اینکه امسال تعمیرات اساسی سکوها با جنگ تحمیلی ۱۲ روزه علیه کشورمان مصادف شد.

سرمدی تصریح کرد: باوجود اینکه تمام کشور تحت تأثیر این حملات قرار گرفت و ناآرامی‌هایی را به‌وجود آورد، اما کارکنان این شرکت در بخش عملیاتی و بر روی سکوهای گازی خلیج‌فارس با تمام جدیت و پشتکار، بدون وقفه فعالیت‌های مرتبط با تولید و تعمیرات اساسی را به صورت توأمان دنبال کردند، چراکه هرگونه تغییر در برنامه‌ریزی‌های از قبل انجام‌شده، می‌توانست به صورت دومینووار تمام سکوها را تحت تاثیر قرار داده و برنامه تعمیرات اساسی دیگر سکوها را مختل کند.

وی تاکید کرد: بدین ترتیب، فعالیت‌های مرتبط با تولید گاز و تعمیرات اساسی در دل جنگ نیز لحظه‌ای متوقف نشد و علی‌رغم اینکه تهدیدهای مختلفی متوجه منطقه خلیج‌فارس بود، نیروهای انسانی و کارکنان عملیاتی سکوهای گازی پارس جنوبی بدون کوچک‌ترین تردید و دلهره‌ای به فعالیت‌های مستمر خود ادامه دادند.

سرمدی به محدودیت‌های تردد در این ایام نیز اشاره کرد و گفت: در کنار همه این مسائل، محدودیت‌های پروازی و عبور و مرور کارکنان نیز مزید بر علت شد، چراکه تردد هوائی در این روزها ممنوع اعلام شد و برخی نیروهای اقماری شاغل در سکوهای پارس جنوبی ناگزیر شدند برای حضور در منطقه عملیاتی عسلویه و اعزام به سکوهای گازی پارس جنوبی در مرز آبی ایران و قطر بیش از دو روز از حمل‌ونقل جاده‌ای یا شناوری استفاده کنند.

مدیر تولید و عملیات شرکت نفت و گاز پارس ادامه داد: از سوی دیگر بعضا به خاطر شرایط جوی و عدم امکان عبور و مرور با هلی‌کوپتر و یا شناور، مجبور به حضور سه هفته‌ای در سکوی فراساحلی بودند که همه این شرایط فعالیت را برای‌شان دشوار می‌کرد، اما کارکنان بدون کوچک‌ترین چشمداشت، فعالیت‌های مرتبط با تعمیرات اساسی را در کنار تولید و تأمین گاز برای مصارف مورد نیاز کشور از جمله مصارف خانگی، صنعتی، پتروشیمی، نیروگاهی و... ادامه دادند.

هزینه‌ای که می‌توانست صرف پروژه‌های زیرساختی شود

ناکامی پولپاشی ۶۰ هزار میلیارد تومانی دولت برای نجات بورس

دولت با اجرای بسته حمایتی ۶۰ هزار میلیارد تومانی، تلاش کرده است ضمن جمع‌آوری صف‌های فروش و بازگرداندن آرامش نسبی به بورس، فرصتی برای آغاز اصلاحات بنیادی در بازار سرمایه ایجاد کند اما بازار دوباره با فشار فروش روبه‌رو شد و شاخص‌ها به روند کاهشی برگشتند.

به گزارش خبرگزاری فارس؛ در تیرماه ۱۴۰۴، دولت با هدف جلوگیری از تشدید ریزش بازار سرمایه، طرحی را تصویب کرد که طی آن ۶۰ هزار میلیارد تومان از طریق هماهنگی بین بانک مرکزی، وزارت اقتصاد و نهادهای مالی وارد بورس شود.

این منابع نه به صورت مستقیم به حساب سهامداران، بلکه از مسیر صندوق تثبیت بازار سرمایه و صندوق توسعه ملی تخصیص یافت.

صندوق‌ها وظیفه داشتند این منابع را به خرید سهام، انتشار اوراق تبعی و بیمه پرتفوی‌های خرد اختصاص دهند.

دولت در این بسته حمایتی از ترکیب چند ابزار استفاده کرد. اولین ابزار، انتشار اوراق تبعی توسط صندوق تثبیت به ارزش حدود ۲۰ هزار میلیارد تومان بود که به سهامداران اطمینان می‌داد می‌توانند در آینده سهم خود را با قیمت مشخص بفروشند.

دومین ابزار، افزایش منابع صندوق توسعه بازار با تزریق ۱۵ هزار میلیارد تومان نقدینگی جدید بود. این دو صندوق نقش مستقیم در خرید سهام و جمع‌آوری فشار فروش ایفا کردند.

سومین بخش بسته، بیمه پرتفوی‌های خرد با ارزش کمتر از ۵۰۰ میلیون تومان بود تا سرمایه‌گذاران حقیقی کوچک در صورت کاهش ارزش سهامشان، بتوانند بخشی از زیان را جبران کنند.

این سیاست بیشتر جنبه روانی داشت و هدف آن بازگرداندن اعتماد سهامداران حقیقی بود.

این تنوع در ابزارها نشان‌دهنده این است که دولت قصد نداشت صرفاً پول به بازار تزریق کند، بلکه تلاش کرد ابزارهای پوشش ریسک و اطمینان‌بخش را نیز به کار گیرد.

در روزهای نخست اجرای این بسته، واکنش بازار مثبت بود. افت شاخص کل متوقف شد و حجم معاملات افزایش یافت.

جمع‌آوری صف‌های فروش و بازگشت برخی نمادها به مدار مثبت، پیام اولیه مثبتی به سهامداران داد.

این اثر کوتاه‌مدت همان چیزی است که طراحان بسته انتظار داشتند: یک شوک مثبت برای متوقف کردن روند نزولی.

اما تجربه نشان داده که این اثر مقطعی است. پس از گذشت دو تا سه روز، بازار دوباره با فشار فروش روبه‌رو شد و شاخص‌ها به روند کاهشی برگشتند.

یکی از دلایل اصلی این بازگشت، عدم تغییر در متغیرهای بنیادی مانند سودآوری شرکت‌ها، وضعیت نرخ ارز و فضای اقتصادی کلان بود.

در حقیقت، این بسته توانست موقتاً شرایط روانی بازار را بهبود بخشد، اما چون مسائل ساختاری اقتصاد و بازار سرمایه همچنان پابرجا ماندند، سرمایه‌گذاران دوباره به سمت رفتارهای محتاطانه و حتی خروج سرمایه بازگشتند.

نقدهایی بر روش حمایت از بورس

منتقدان می‌گویند که تزریق پول به بورس بدون اصلاح مشکلات بنیادی، مانند افزایش نقدینگی بدون رشد تولید، صرفاً یک مسکن کوتاه‌مدت است.

این اقدام ممکن است بازار را به «دولتی شدن» بیشتر سوق دهد، جایی که قیمت‌ها به جای عرضه و تقاضای واقعی، تحت تأثیر تصمیمات سیاسی و منابع مالی دولت تعیین می‌شوند.

همچنین، شفافیت ناکافی در نحوه تخصیص این منابع نگرانی‌برانگیز است. گزارش شفافی از اینکه کدام نمادها و چه میزان حمایت دریافت کرده‌اند، ارائه نشده و همین مسئله زمینه شایعات و بی‌اعتمادی را افزایش می‌دهد.

تجربه‌های قبلی نشان داده‌اند که در چنین شرایطی، احتمال بهره‌مندی بیشتر برخی گروه‌های خاص وجود دارد.

نکته دیگر اینکه منابع تزریق‌شده احتمالاً اثر تورمی خواهد داشت. به‌خصوص اگر از طریق افزایش بدهی بانک‌ها به بانک مرکزی تأمین شده باشد.

این یعنی هزینه این حمایت می‌تواند به شکل افزایش قیمت‌ها به کل جامعه تحمیل شود، حتی به آنهائی که هیچ سهمی در بورس ندارند.

بی‌نتیجه ماندن حمایت در بلندمدت

چند روز پس از آغاز این بسته حمایتی، شاخص کل بورس دوباره روند نزولی پیدا کرد. خروج سرمایه حقیقی از بازار ادامه یافت و ارزش معاملات کاهش یافت. این داده‌ها نشان می‌دهد که حمایت مالی دولت نتوانست جریان ورودی سرمایه جدید را تثبیت کند.

علت اصلی این ناکامی، پابرجا بودن ریسک‌های کلان اقتصادی مانند نوسانات نرخ ارز، تورم بالا و ابهام در سیاست‌های تجاری و مالی دولت است.

تا زمانی که این عوامل اصلاح نشوند، حتی بسته‌های چند ده هزار میلیارد تومانی نیز قادر به تغییر مسیر کلی بازار نخواهند بود.

در واقع، این تجربه نشان داد که مداخله مالی سنگین بدون پشتیبانی سیاست‌های پایدار اقتصادی، اثر پایداری ندارد و ممکن است تنها به عنوان فرصتی کوتاه برای خروج برخی بازیگران بزرگ از بازار عمل کند.

سناریوهای جایگزین برای استفاده از ۶۰ همت حمایت

اگر ۶۰ هزار میلیارد تومان حمایتی که دولت به‌صورت نقدی وارد بورس کرد، به جای مداخله مستقیم در خرید و جمع‌آوری صف فروش، در مسیرهای بلندمدت‌تری هدایت می‌شد، می‌توانست آثار پایدارتری بر بازار سرمایه و حتی اقتصاد کلان بگذارد.

به عنوان مثال، بخش قابل‌توجهی از این منابع می‌توانست صرف تقویت زیرساخت‌های مالی و فناوری بازار شود. ایجاد سامانه‌های پیشرفته تحلیل داده، توسعه بازار مشتقات، و افزایش ظرفیت صندوق‌های پوشش ریسک، از جمله اقداماتی است که امنیت سرمایه‌گذاری را افزایش داده و سرمایه‌گذاران خرد را در برابر نوسانات شدید محافظت می‌کند.

سناریوی دوم، استفاده از این منابع برای تأمین مالی پروژه‌های مولد از طریق بورس است. اگر این سرمایه در قالب اوراق مشارکت یا پروژه‌ای برای طرح‌های عمرانی و صنعتی عرضه می‌شد، ضمن ایجاد جریان نقدینگی واقعی در اقتصاد، ارزش بنیادی سهام شرکت‌ها نیز تقویت می‌گردید. چنین رویکردی باعث می‌شد حمایت دولت نه صرفاً به شکل تزریق نقدی، بلکه به صورت پیوند سرمایه‌گذاری به تولید واقعی دیده شود.

سناریوی سوم، اختصاص بخشی از این منابع به آموزش و فرهنگ‌سازی سرمایه‌گذاری و بهبود شفافیت اطلاعاتی شرکت‌ها است.

تجربه بازارهای پیشرفته نشان داده که افزایش سواد مالی سرمایه‌گذاران، همراه با دسترسی به داده‌های دقیق و بموقع، بهترین سپر در برابر رفتارهای هیجانی و بحران‌های روانی بازار است. اگر چنین اقداماتی همزمان با حمایت مالی انجام شود، اعتماد پایدار ایجاد خواهد شد و بازار سرمایه به جای تکیه بر مسکن‌های موقت، روی پایه‌های مستحکم‌تری رشد خواهد کرد.

برچیده شدن بازار سیاه ارز اربعین میراث دولت سیزدهم

دولت سیزدهم با ساماندهی هوشمند توانست، صف‌های طولانی برای دریافت ارز اربعین را از بین ببرد.

به گزارش خبرگزاری فارس؛ در سال‌های میانی دولت حسن روحانی، توزیع ارز اربعین به یکی از نقاط انتقادی زائران و رسانه‌ها تبدیل شده بود. تصاویر و گزارش‌هایی از صف‌های طولانی مقابل صرافی‌ها و بانک‌ها، کمبود دینار عراق، محدودیت ساعات کاری و حتی تحویل ارز در مکان‌های غیررسمی و نامناسب منتشر شد.

بسیاری از زائران در داخل عراق با تأخیر یا ناتوانی در دریافت ارز مواجه بودند و بی‌نظمی موجود، انتقادهای گسترده‌ای را برانگیخته بود. نبود هماهنگی کافی با طرف عراقی، اختلالات زیرساختی و محدودیت مراکز توزیع، از جمله دلایل این مشکلات بود.

اما در دولت سیزدهم، رویکرد متفاوتی در پیش گرفته شد. با ابلاغ دستورالعمل جدید بانک مرکزی و هماهنگی ستاد اربعین، سقف ۲۰۰ هزار دینار عراق برای هر زائر با نرخ سامانه معاملات الکترونیکی ارز (ETS) تعیین شد و تعدادی از بانک‌های منتخب، بدون کارمزد، ارز را به متقاضیان تحویل دادند.

این نرخ‌گذاری مشخص، فاصله قابل توجهی با بازار آزاد داشت و فشار مالی زائران را به شدت کاهش داد. سامانه «سماح» نیز نقش محوری در این تحول ایفا کرد. ثبت‌نام، احراز هویت، ارائه مدارک شناسایی و کد رهگیری در این سامانه، شرط دریافت ارز شد و فرآیند توزیع از حالت پراکنده به شکل متمرکز درآمد.

بانک‌ها برای تسهیل خدمت‌رسانی، ساعات کاری برخی شعب را افزایش دادند و مراکز مرزی نیز برای پرداخت ارز فعال شدند. این تغییرات سبب شد صف‌های طولانی و ازدحام سال‌های قبل، جای خود را به روندی منظم و قابل پیش‌بینی بدهد.

تغییر نگرش در مدل مدیریت در دولت سیزدهم

صادق محبی؛ کارشناس اقتصادی گفت: این اصلاح رویه در پرداخت ارز اربعین، فقط یک تغییر اجرائی ساده نبود بلکه نشانه تغییر نگرش در مدیریت منابع ارزی کشور است. وقتی دولت می‌پذیرد که ارز زیارتی را با نرخ رسمی و بدون کارمزد در اختیار زائران بگذارد در واقع به یک پیام اقتصادی و اجتماعی پاسخ می‌دهد که با برنامه‌ریزی می‌توان مشکلات را حل کرد.

وی افزود: برخلاف تصور عده‌ای، توزیع ارز اربعین به این شکل، اثر منفی چندانی بر بازار آزاد ندارد. چرا که سقف تعیین شده و نرخ ETS، عملاً مانع از ایجاد تقاضای سفته‌بازانه می‌شود. از طرف دیگر، پرداخت منظم دینار باعث می‌شود زائران مجبور نباشند از صرافی‌های غیرمجاز یا بازار آزاد خرید کنند و همین، جریان خروج ارز نقدی از کشور را کاهش می‌دهد.

از صف‌های طولانی تا ساماندهی هوشمند

توزیع ارز زیارتی اربعین که در دولت روحانی با بی‌نظمی‌ها و حاشیه‌های فراوان همراه بود در دولت شهید رئیسی با اجرای سازوکارهای هدفمند و شفاف، ساماندهی شد. کاهش صف‌ها، نرخ‌گذاری مشخص، حذف کارمزد و کنترل سوءاستفاده‌ها از مهم‌ترین تغییرات این فرآیند در سال‌های گذشته بوده است.

در نهایت، تجربه نشان داده که با طراحی سازوکارهای شفاف، استفاده از سامانه‌های هوشمند و هماهنگی میان دستگاه‌ها، می‌توان خدمتی حساس همچون تأمین ارز اربعین را از چالش و بی‌نظمی به الگویی از مدیریت موفق تبدیل کرد؛ الگویی که در دولت شهید رئیسی، احترام به زائر جایگزین تجربه تلخ سال‌های پیش شد.

گفتنی است، در ایام اربعین امسال هم فروش ارز به زائران متقاضی تا ۲۲ مردادماه ادامه خواهد داشت. تا روز یکشنبه (۱۹ مردادماه) بیش از یک میلیون و ۸۰۰ هزار نفر به مبلغ ۳۴۰ میلیارد دینار، ارز اربعین به متقاضیان عرضه شده است.

مطابق آمار رسمی تا ۱۸ مردادماه امسال طی ۱۵ روز نخست طرح اربعین، نزدیک به چهار میلیون زائر از مرزهای زمینی خارج و وارد کشور شدند؛ مهران، شلمچه و خسروی پرترددترین مرزها بودند.

همچنین یک میلیون و ۸۳ هزار و ۸۸۲ زائر در مسیر بازگشت، از طریق همین مرزها وارد کشور شده و به سمت مبادی اولیه سفر خود بازگشته‌اند. دبیر اجرائی ستاد اربعین وزارت راه و شهرسازی با اشاره به این‌که حدود یک میلیون و ۶۰۰ هزار زائر در عراق هستند.

مرکز مدیریت راه‌های کشور اعلام کرد: محورهای منتهی به مرزهای اربعین از جمله مهران، خسروی و شلمچه دارای ترافیک سنگین و عبور در برخی نقاط با کندی مواجه است.

رئیس بیمه مرکزی:

۴۵۰۰ خودرو در جنگ برآورد خسارت شدند

به گفته رئیس کل بیمه مرکزی ایران، کارشناسان صنعت بیمه خسارت‌های وارد شده به ۴۵۰۰ خودرو در جنگ اخیر را برآورد کردند.

به گزارش خبرگزاری فارس، «پرویز خوشکلام خسروشاهی» رئیس کل بیمه مرکزی ایران، در مورد خسارت‌های وارد شده به خودروها و منازل مسکونی مردم در جنگ ۱۲ روزه اخیر، گفت: بیمه نامه‌های خرد شامل بیمه بدنه و منازل مسکونی که قبلاً خریداری شده، معمولاً گزینه جنگ را ندارد و جنگ و خسارات جنگ از خسارات بیمه استثنا است و شامل آن نمی‌شود.

وی افزود: اگر حادثه و جنگ اتفاق بیفتد، در بیمه‌نامه‌ها به صورت استثنایی باید گزینه خسارت جنگ هم ذکر شده باشد، مگر اینکه خود بیمه‌گذار و بیمه شده شرط دیگری داشته باشد.

رئیس کل بیمه مرکزی تصریح کرد: مهم‌ترین کاری که صنعت بیمه ایران این روزها انجام می‌دهد، ارزیابی خودروهای آسیب دیده از جنگ بود که تمام خودروها که چه بیمه داشتند و چه بیمه نداشتند، توسط کارشناسان صنعت بیمه ارزیابی خسارت شد. تاکنون ۴۵۰۰ خودرو ارزیابی خسارت صورت گرفته است.

خوشکلام در مورد اینکه حجم کل خسارت‌های وارده به خودروهای مردم چقدر بوده، گفت: عدد دقیق را حضور ذهن ندارم، اما خسارت‌های همه این خودروها توسط کارشناسان بیمه برآورد شده است.

به گفته رئیس کل بیمه مرکزی در ایام جنگ تحمیلی اخیر فروش بیمه‌نامه‌های شخص ثالث افت قابل توجهی داشت و ما برای اینکه مردم دچار جریمه عدم خرید بیمه اجباری شخص ثالث نشوند، یک ماه فرصت دادیم تا کسانی که بخواهند بیمه شخص ثالث خریده کنند، جرایم مربوط به عدم خرید را نپردازند و معاف شود.

نیازمندی‌های کیهان

قبول آگهی تلفنی
از ساعت ۸ صبح الی ۶ بعدازظهر
تلفن: ۵-۳۳۱۱۲۲۹۲
۳۳۱۱۲۱۹۳
niyaz.mandiha@kayhan.ir

۳۳۱۱۰۲۰